

ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

9 грудня 2014 року

м. Київ

Колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України у складі:

головуючого Кривенка В.В.,
суддів: Гриціва М.І., Гусака М.Б., Коротких О.А., Кривенди О.В.,
Маринченка В.Л., Панталієнка П.В., Прокопенка О.Б.,
Терлецького О.О., –

розглянувши в порядку письмового провадження справу за позовом Панова Валентина Павловича до Головного управління Пенсійного фонду України в Сумській області (далі – ГУ ПФУ, ПФУ відповідно), третя особа – начальник ГУ ПФУ Дудинська Клавдія Володимирівна, про визнання дій протиправними та зобов'язання вчинити певні дії,

в с т а н о в и л а:

У грудні 2009 року Панов В.П. звернувся до суду з позовом до ГУ ПФУ про визнання дій протиправними та зобов'язання вчинити певні дії.

На обґрунтування позовних вимог зазначив, що після звільнення з органів внутрішніх справ у 1998 році йому призначено пенсію за вислугу років відповідно до Закону України від 9 квітня 1992 року № 2262-ХІІ «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» (далі – Закон № 2262-ХІІ), розмір якої після перерахунку у лютому 2008 року склав 2625 грн 39 коп.

Після звільнення він продовжив працювати на державній службі. У зв'язку з досягненням граничного віку для перебування на державній службі, у липні 2009 року він звільнився з роботи та, скориставшись правом вибору одного з видів пенсій, перейшов на пенсію державного службовця. Втім, уже в серпні 2009 року повернувся до отримання пенсії за вислугу років на підставі Закону № 2262-ХІІ.

Посилаючись на те, що після повернення до отримання попереднього виду пенсії відповідач безпідставно зменшив її розмір, чим порушив його права, Панов В.П. просив суд визнати дії відповідача протиправними, зобов'язати поновити йому виплату пенсії за вислугу років на підставі Закону № 2262-ХІІ у попередньому розмірі, а також виплатити йому недоотриману пенсію з нарахуванням компенсації втрати частини доходів починаючи з 18 серпня 2009 року.

Суди попередніх інстанцій встановили, що з 1 січня 2007 року Панов В.П. перебував на обліку в ГУ ПФУ, де отримував пенсію за вислугу років відповідно до Закону № 2262-ХІІ у розмірі 2625 грн 39 коп.

У зв'язку з набранням чинності постановою Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2007 року № 1294 «Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу» (далі – постанова № 1294) з 1 січня 2008 року було змінено структуру та умови грошового забезпечення військовослужбовців, з урахуванням яких відповідно до статті 63 Закону № 2262-ХІІ та Порядку проведення перерахунку пенсій, призначених відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 лютого 2008 року № 45 (далі – Порядок, постанова № 45 відповідно), позивачу було здійснено перерахунок пенсії. Після перерахунку його пенсія зменшилася до 2173 грн 91 коп. Оскільки положенням пункту 4 Порядку передбачено, що у разі зменшення розміру пенсії внаслідок перерахунку вона виплачується в раніше встановленому розмірі, то відповідач продовжив виплачувати позивачу пенсію у попередньому розмірі.

7 липня 2009 року Панов В.П. подав ГУ ПФУ заяву про припинення виплати пенсії з 1 серпня 2009 року у зв'язку з переходом на інший її вид (державного службовця) відповідно до Закону України від 9 липня 2003 року № 1058-IV «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (далі – Закон № 1058-IV), а 18 серпня 2009 року – заяву про поновлення виплати пенсії за вислугу років за нормами Закону № 2262-ХІІ.

Заяви позивача було задоволено. Виплату пенсії за вислугу років на підставі Закону № 2262-ХІІ йому поновлено з 18 серпня 2009 року, однак уже без щомісячної доплати.

Позивач, вважаючи, що у такий спосіб порушується його право на пенсійне забезпечення, звернувся за захистом до суду.

Зарічний районний суд міста Сум постановою від 6 серпня 2010 року, залишеною без змін ухвалою апеляційного суду Сумської області від 3 грудня 2012 року, у задоволенні позову Панова В.П. відмовив.

Вищий адміністративний суд України постановою від 23 липня 2014 року рішення судів першої та апеляційної інстанцій скасував та прийняв нове, яким позов задовольнив: визнав протиправними дії ГУ ПФУ щодо зменшення розміру пенсії Панова В.П.; зобов'язав ГУ ПФУ поновити Панову В.П. виплату пенсії за вислугу років відповідно до Закону № 2262-ХІІ у розмірі, що виплачувався до переходу у липні 2009 року на інший вид пенсії, з проведенням відповідних виплат починаючи з 18 серпня 2009 року з урахуванням виплачених сум.

У заяві про перегляд судових рішень Верховним Судом України з підстави, передбаченої пунктом 1 частини першої статті 237 Кодексу адміністративного судочинства України, ГУ ПФУ просить скасувати постанову Вищого адміністративного суду України від 23 липня 2014 року та направити справу на новий касаційний розгляд.

На обґрунтування заяви надало копію ухвали Вищого адміністративного суду України від 12 червня 2014 року (справа № К/800/54711/13), яка, на думку заявника, підтверджує неоднакове застосування касаційним судом одних і тих самих норм матеріального права у подібних правовідносинах, а саме: статті 7 Закону № 2262-ХІІ, постанови № 1294 та пункту 4 Порядку.

У наданій для порівняння ухвалі Вищого адміністративного суду України цей суд у подібних правовідносинах виходив із того, що підстав для застосування положень пункту 4 Порядку та постанови № 1294 при новому призначенні пенсії ОСОБА_2 немає, а відтак відсутні підстави для встановлення щомісячної доплати до попереднього розміру пенсії.

У справі, що розглядається, касаційний суд, виходячи з положень пункту 4 Порядку, дійшов висновку про те, що оскільки пенсія за вислугу років відповідно до Закону № 2262-ХІІ була призначена позивачу у 1998 році довічно на підставі документів, наявних у його пенсійній справі, і до переходу на інший вид пенсії її розмір лише зростав, то відповідач безпідставно відмовився повернути пенсію позивача до розміру, який виплачувався йому раніше.

Перевіривши наведені у заяві доводи, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України вважає, що заява ГУ ПФУ про перегляд постанови Вищого адміністративного суду України від 23 липня 2014 року підлягає задоволенню.

Усуваючи розбіжності у застосуванні судом касаційної інстанції положень статті 7 Закону № 2262-ХІІ, постанови № 1294 та пункту 4 Порядку, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України виходить із такого.

Відповідно до статті 1-1 Закону № 2262-ХІІ законодавство про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб, які мають право на пенсію за цим Законом, базується на Конституції України і складається з цього Закону, Закону № 1058-IV та інших нормативно-правових актів України, прийнятих відповідно до цих законів.

Згідно зі статтею 7 Закону № 2262-ХІІ військовослужбовцям, особам, які мають право на пенсію за цим Законом, та членам їх сімей, які одночасно мають право на різні державні пенсії, призначається одна пенсія за їх вибором.

Суди встановили, що 18 серпня 2009 року Панов В.П. звернувся до ГУ ПФУ з заявою про поновлення виплати йому пенсії за вислугу років за нормами Закону № 2262-ХІІ. Заяву позивача було задоволено, виплату пенсії за вислугу років на підставі Закону № 2262-ХІІ йому було поновлено з 18 серпня 2009 року, однак уже без щомісячної доплати до пенсії, яку позивач отримував з 1 січня 2008 року на підставі проведеного органом ПФУ перерахунку пенсії відповідно до положень статті 63 Закону № 2262-ХІІ, постанови № 1294 та пункту 4 Порядку.

Підстави поновлення виплати пенсії, призначеної відповідно до Закону № 2262-ХІІ, передбачені статтями 28, 62 цього Закону, згідно з якими поновлення виплати пенсії здійснюється інвалідам в разі переривання ними інвалідності та громадянам, які виїжджали на постійне місце проживання за кордон.

Саме за таких обставин відповідно до частини другої статті 49 Закону № 1058-ІV поновлення виплати пенсії здійснюється за рішенням територіального органу ПФУ протягом 10 днів після з'ясування обставин та наявності умов для відновлення її виплати.

Разом з тим Панову В.П. було припинено виплату пенсії у зв'язку з переходом на інший вид пенсії, а тому при поверненні до раніше призначеної пенсії відповідно до норм Закону № 2262-ХІІ фактично відбулося її нове призначення.

Ураховуючи вищенаведене, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України на підставі аналізу зазначених норм права дійшла висновку, що Законом № 2262-ХІІ та іншим законодавством у сфері пенсійного забезпечення громадян не передбачено збереження щомісячної доплати до пенсії при поновленні виплати пенсії, яка була припинена у зв'язку з переходом на пенсію, призначену за іншим законом.

Оскільки при вирішенні спору касаційний суд неправильно застосував норми матеріального права до встановлених у справі обставин, заяву ГУ ПФУ слід задовольнити: постанову Вищого адміністративного суду України від 23 липня 2014 року скасувати, а справу направити на новий касаційний розгляд.

Керуючись статтями 241–243 Кодексу адміністративного судочинства України, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України

п о с т а н о в и л а :

Заяву Головного управління Пенсійного фонду України в Сумській області задовольнити.

Постанову Вищого адміністративного суду України від 23 липня 2014 року скасувати, справу направити на новий розгляд до суду касаційної інстанції.

Постанова є остаточною і оскарженню не підлягає, крім випадку, встановленого пунктом 2 частини першої статті 237 Кодексу адміністративного судочинства України.